

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 8Co/47/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120266342
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 07. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Sopková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2025:6120266342.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivety Sopkovej a členiek senátu JUDr. Dariny Legerskej a JUDr. Ivce Čelkovej v spore žalobcu FARDOUS PARTNERS správcovská, k.s., so sídlom 811 01 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, Skalná 7622/9, IČO: 48 002 381, správca úpadcu UNISTAV Bojnice, spol s r.o. v konkurze, so sídlom 971 01 Prievidza, Košovská cesta 11B, IČO: 36 707 376, zastúpeného Mgr. Mgr. Pavol Sojka, PhD. advokát so sídlom 018 41 Dubnica nad Váhom, A. Kmeťa 357/1, proti žalovanému KONTECH, s.r.o., so sídlom 914 51 Trenčianske Teplice, Hurbanova 351/16, IČO: 34 121 196, zastúpenému JUDr. Michal Tomaschek, advokát so sídlom 851 10 Bratislava, Laténska 67 a DEDÁK & Partners, s.r.o. so sídlom 811 03 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, Suché mýto 1, IČO: 50 735 764, o zaplatenie 5 577,60 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Trenčín č. k. 22Cb/81/2020-504 zo dňa 11. decembra 2023, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

II. Žalobcovi proti žalovanému **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1.1 Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom (v poradí druhým) uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 5 577,60 Eur s úrokom z omeškania 8 % ročne zo sumy 9 000,- Eur od 27.03.2018 do 05.09.2018 a zo sumy 5 577,- Eur od 06.09.2018 do zaplatenia do troch dní. Žalobcovi priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

1.2 Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania právne vec posúdil podľa § 43a ods. 1, 2, 3, 4, § 43c ods. 1, 2, 3, 4, § 44 ods. 1, 2, 3, § 642 ods. 1 Občianskeho zákonníka a konštatoval, že žalobou sa žalobca voči žalovanému domáha vydania bezdôvodného obohatenia. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že predchádzajúci správca úpadcu Unistav Bojnice, spol. s r.o. v konkurze v zmysle § 43a Občianskeho zákonníka prejavil voči žalovanému vôľu uzavrieť zmluvu, ktorej predmetom bolo vypracovanie znaleckého posudku. Súd prvej inštancie predmetný zmluvný vzťah, teda vzťah medzi správcom ako zadávateľom znaleckého posudku a žalovaným ako znalcom posúdil s poukazom na ustálenú rozhodovaciu činnosť súdov ako vzťah občianskoprávny. Z vykonaného dokazovania, predovšetkým z výsluchov konateľa žalovaného a predchádzajúcej správkyne úpadcu, mal za preukázané, že predchádzajúca správkyňa úpadcu objednala u žalovaného vypracovanie znaleckého posudku a žalovaný prijatie objednávky potvrdil. Zmluva medzi uvedenými subjektmi bola uzavretá ústnou formou, čo je možné považovať v bežnej praxi za obvyklé. Z vykonaných výsluchov mal súd preukázané, že

pred uzavretím zmluvy, prebehli medzi uvedenými subjektmi ústne rokovania o otázke predmetu zmluvy - teda, čoho sa požadovaný znalecký posudok mal týkať, o otázke času, do kedy má byť spracovaný i o otázke odmeny. Okrem výpovedí konateľa žalovaného a svedkyne - predchádzajúcej správkyne úpadcu, tieto skutočnosti, teda dohoda

o predmete zmluvy, odmena i čas, ku ktorému má byť znalecký posudok vypracovaný, vyplývali i z elektronického denníka znalca, ktorý si súd na návrh sporovej strany vyžiadal

v predmetnom spore ako dôkaz. Pokiaľ ide o medzi sporovými stranami pôvodne spornú otázku odvolania návrhu zmluvy podľa § 43a Občianskeho zákonníka v spojení s § 43c Občianskeho zákonníka, súd prvej inštancie zastával názor, že nebolo zistené, že by došlo k účinnému odvolaniu návrhu zmluvy v zmysle § 43a v spojení s § 43c Občianskeho zákonníka, keď nemal za preukázané, že by k odvolaniu návrhu zmluvy došlo. Následne sa zaoberal otázkou odstúpenia od zmluvy. V zmysle § 642 ods. 1 Občianskeho zákonníka má objednávateľ právo odstúpiť od zmluvy o dielo z akéhokoľvek dôvodu, ako aj bez uvedenia dôvodu. Zohľadňujúc možnosť ústnej formy odstúpenia od zmluvy, vzhľadom na neformálnosť ústnej formy právneho úkonu ako i zaužívanej praxe v prípade odstúpenia od zmluvy podľa § 642 ods. 1 Občianskeho zákonníka, vychádzajúc pri tom i z výsledkov dokazovania najmä výsluchu konateľa žalovaného, z ktorého výpovede vyplynulo, že z listu žalobcu, ktorý mu bol adresovaný bezprostredne po vymenovaní do funkcie správcu, práve na objednanom znaleckom posudku ukončil, dospel súd k záveru, že žalobca účinne odstúpil od zmluvy o dielo podaním žalobcu zo dňa 20.04.2018. Na tomto základe sa ďalej venoval otázke, či žalovanému ako zhotoviteľovi vznikol nárok na zaplatenie sumy, ktorá pripadá na práce už vykonané. V danom prípade nebolo sporné, že dielo - znalecký posudok, vyhotovený a odovzdaný nebol. Rovnako nebolo medzi sporovými stranami sporné, že úpadca uhradil žalovanému faktúru č. 1817 zo dňa 26.03.2018 na sumu 9.000 Eur. Po tom, ako žalobca vyzval žalovaného na ukončenie prác na znaleckom posudku, žalovaný časť uhradil sumu 3.422,70 Eur na základe vystaveného dobropisu č. 1866 zo dňa 4.9.2018. V takom prípade má zhotoviteľ nárok na zaplatenie sumy pripadajúcej na práce už vykonané, čo v danom prípade predstavuje odmena za zrealizované úkony v sume 3.422,40 Eur. Vo zvyšku, teda sumu 5.577,60 Eur žalovaný žalobcovi nevrátil s odôvodnením, že táto predstavuje sumu, pripadajúcu na práce už vykonané. Súd sa zaoberal námietkou žalobcu, že žalovaný ako zhotoviteľ mohol výsledok svojej práce použiť inak, ktorá skutočnosť vylučuje jeho nárok na odplatu podľa § 642 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Skutkové tvrdenie žalobcu, že žalovaný tieto práce použil pri vypracovaní posudku č. 40/2018 pre p. A. ako zadávateľa, žalovaný nevyvrátil. Žalovaný v tomto smere dôkazné bremeno neunesol. Vychádzajúc z týchto záverov považoval súd prvej inštancie žalobou uplatnený nárok za dôvodný v celom rozsahu. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnému žalobcovi priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný odvolanie, v ktorom navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie alebo aby ho zmenil tak, že žalobu zamietne. Namietal odvolacie dôvody podľa

§ 365 ods. 1 písm. b/, d/, e/, f/ a h/ CSP. Uviedol, že žalobca doručil súdu viacero dokumentov, ktoré boli buď zrušením objednávky, odstúpením od zmluvy alebo výzvou na vydanie bezdôvodného obohatenia. Žalobca si teda sám neustanovil, aký dôvod ukončenia zmluvy preferuje. Konanie žalobcu bolo zmätočné, čo spôsobuje absolútnu neplatnosť týchto úkonov podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie zjednodušene dospel k záveru, že žalobca účinne odstúpil od zmluvy o dielo listom zo dňa 20.04.2018. Súd sa však nevysporiadal s obsahom tohto podania žalobcu, pričom len poukázal na neformálnosť

a zaužívanú prax v prípadoch odstúpenia od zmluvy podľa § 642 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ale nezodôvodnil, prečo práve tento právny úkon má byť považovaný za účinné odstúpenie žalobcu od zmluvy o dielo a aké konkrétne dokazovanie a jeho výsledky mal na mysli. Podľa názoru žalovaného súd mal postupovať podľa § 35 Občianskeho zákonníka a mal uskutočniť výklad vôle žalobcu, posúdiť hmotnoprávny úkon žalobcu a právne následky vo vzťahu

k žalovanému. Ako vyplýva z uznesenia Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 8Cob/89/2022 zo dňa 31.05.2023, súd prvej inštancie sa nezaoberal obsahom a inými právnymi parametrami úkonu žalobcu. Zopakoval svoju argumentáciu k listu žalobcu zo dňa 20.04.2018, prezentovanú v prvoinštančnom konaní. Opätovne poukázal na to, že ustanovenie § 52 ods. 1 zákona

o konkurze a reštrukturalizácii, na ktoré žalobca v úvodnej stati listu poukazuje, sa aplikuje výlučne na moment vyhlásenia konkurzu a nespomína sa odstúpenie podľa Občianskeho zákonníka. Objednávka na vypracovanie znaleckého posudku a jej akceptácia bola vykonaná už v prebiehajúcom konkurze a §

52 ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii sa nemohol aplikovať. Rovnako sa nemohol aplikovať aj z dôvodu, že došlo k uzatvoreniu zmluvy o dielo, teda dvojstrannému právnomu úkonu. Súd prvej inštancie sa nevysporiadal s ďalšími právnymi úkonmi žalobcu, napr. listom zo dňa 03.06.2021, ktorý je podľa žalovaného absolútne neplatným právnym úkonom pre jeho neurčitost', zmätočnosť, účelovosť a šikanóznosť. Podstatné však je, že ani z listu zo dňa 03.06.2021 nevyplýva, že by žalobca prejavil vôľu odstúpiť od zmluvy o dielo v rovine § 642 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Trval na tom, že akékoľvek zrušenia alebo odstúpenia žalobcu od zmluvy o dielo sú neplatné, žalobcovi teda nevznikol nárok uplatňovaný žalobou v tomto súdnom konaní a žalovaný nebol povinný preukazovať svoj nárok na náhradu za vykonané práce. Súd prvej inštancie sa nevysporiadal

s argumentami žalovaného týkajúcimi sa nároku na náhradu za vykonané práce, nie je zrejmé, v čom boli podľa súdu tvrdenia a argumenty žalovaného nesprávne a prečo ich súd za nesprávne považoval. Žalovaný zdôraznil, že § 642 ods. 1 Občianskeho zákonníka neukladá žalovanému povinnosť odovzdať akýkoľvek materiál, výsledok zo svojej činnosti. Vzhľadom na charakter činnosti žalovaného ako znalca nie sú tieto činnosti vždy prenášané na hmotný substrát. Žalobca nikdy nerozporoval rozsah hodín, ktoré žalovaný uviedol v denníku znalca a ostatných podkladoch, nerozporoval stav rozpracovanosti diela. Žalovaný do spisu doložil rozpis prác. Žalobca nikdy substancovane nenamietal podklad na vyčíslenie nároku žalovaného na sumu 4648 Eur v súlade s dobropisom č. 1866, pričom v odôvodnení rozsudku nie je ani len zmienka o tom, kde konkrétne mal žalobca účinne a hlavne včas namietat' tieto dôkazné prostriedky

a tvrdenia predstreté žalovaným. Súd prvej inštancie v rozpore s negatívnou dôkaznou teóriou požaduje od žalovaného, aby doložil dokumenty, ktoré neexistujú, pretože žalovaný opakovane uviedol, že z vykonaných prác neboli vyhotovené žiadne hmotné záznamy alebo dokumenty. Tvrdenia žalobcu spočívali len v tom, že doložil do spisu znalecký posudok č. 40/2018

a uviedol, že práce mali byť identické. Žiadnym spôsobom neuviedol, v čom konkrétne mali byť identické a v akom rozsahu. Súd automaticky neproporciálne preniesol dôkazné bremeno na žalovaného a požaduje od neho doložit' dôkazné prostriedky, ktoré neexistujú. Žalobca sa nezaoberal obsahom doloženého rozpisu prác a extraktom z denníka znalca, ktorých obsah sa stal nesporným, s čím sa súd nevysporiadal. Súd nevykonal dôkaz - rozpis prác žalovaného. Namietal nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie. Súd prvej inštancie sa

v odôvodnení rozsudku nevysporiadal s nasledujúcim: 1/ ako dospel k záveru, že práve list žalobcu zo dňa 20.04.2018 je možné kvalifikovať ako odstúpenie od zmluvy o dielo, pričom nevykonal výklad vôle podľa § 35 Občianskeho zákonníka, 2/ nevysporiadal sa s argumentami žalovaného opakovanými v súdnom konaní, ktoré sú spomenuté vyššie a so skutočnosťou, že žalobca disponoval rozpisom prác a extraktom z denníka znalca a so skutočnosťou, že tieto žalobca nerozporoval.

3. Žalobca k odvolaniu žalovaného písomne navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Namietal, že súd prvej inštancie v odseku 41 odôvodnenia rozsudku uviedol, čo bolo predmetom dokazovania v súdnom konaní. Žalovaný v odvolaní opakuje tvrdenia, ktoré uviedol vo vyjadrení zo dňa 07.09.2023. Súd prvej inštancie v odseku 90 odôvodnenia uviedol, ako dospel k záveru, že žalobca účinne odstúpil od zmluvy o dielo listom zo dňa 20.04.2018. Poukázal na výsledky dokazovania, osobitne na výsluch konateľa žalovaného (ods. 47 odôvodnenia rozsudku). Konateľ žalovaného uviedol, že začali pracovať na znaleckom posudku s tým, že v priebehu apríla 2018 dostali list, v ktorom boli vyrozumení o tom, že došlo k zmene správcu a boli požiadaní, aby práce ukončili. Poukázal tiež na výpoveď konateľa žalobcu (ods. 46 odôvodnenia rozsudku). Tvrdenie žalovaného, že žalobca neuviedol, aký dôvod ukončenia zmluvy preferuje, neobstojí. Súd prvej inštancie jasne uviedol, že žalobca účinne odstúpil od zmluvy o dielo dňom 20.04.2018, nebolo potrebné zaoberať sa nasledujúcimi právnymi úkonmi žalobcu adresovanými žalovanému. Z obsahu listu zo dňa 20.04.2018 je zrejmé, čo týmto prejavom žalobca v súvislosti s konkrétnym právnym vzťahom strán zmluvy o dielo hodlá dosiahnuť; list je vnútorne nerozporný a konzistentný. Akákoľvek prípadná neurčitost' prejavu vôle bola a je odstrániteľná použitím dostupných výkladových pravidiel a kontextu okolností, za akých došlo k odstúpeniu od zmluvy. Zmluva mala byť uzavretá ústne, žalovaný objednávateľovi nevystavil ani žiadne potvrdenie o prevzatí objednávky. Z odpovede žalovaného na zrušenie objednávky znaleckého posudku, doručenej žalobcovi 30.04.2018, je zrejmé, že žalovaný vedel, že cieľom žalobcu je, aby žalovaný vo vyhotovovaní posudku nepokračoval. Zdôraznil, že už v návrhu na pokračovanie v konaní zo dňa 14.08.2020 prvýkrát namietal, že žalovaný nepreukázal, že v čase od 20.03.2018 do 23.04.2018 odpracoval na vypracovaní znaleckého posudku 350 hodín, čo zodpovedá 24 dňom pri 8- hodinovom pracovnom dni. V tomto smere poukázal aj na ods. 22 odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie. Súd prvej inštancie postupoval plne v súlade s pokynmi, obsiahnutými

v odôvodnení uznesenia Krajského súdu zo dňa 31.05.2023.

4. Žalovaný sa ďalej písomne vyjadril podaním zo dňa 23.02.2024 tak, že zotrúva na svojich skutkových a právnych záveroch uvedených v rámci odvolania. Ako novozískaný dôkaz predložil záverečnú reč žalobcu zo dňa 15.12.2023, v ktorej žalobca v rámci konania vedeného na Mestskom súde Bratislava III. predložil znalecký posudok č. 40/2018 zo dňa 28.09.2018, vypracovaný žalovaným. Je teda jasné, že žalobca znalecký posudok v celom rozsahu využíva v rámci svojej činnosti, využíva výsledky znaleckej činnosti žalovaného,

v súvislosti s ktorou žiada vrátiť odmenu zaplatenú žalovanému. Toto konanie považuje žalovaný za rozporné s dobrými mravmi. Súd prvej inštancie podľa jeho názoru nesprávne právne posúdil zmluvu o dielo, na základe ktorej bol vypracovaný zrušený znalecký posudok, keďže je zjavné, že táto zmluva bola uzatvorená medzi správkyňou konkurznej podstaty

v rámci výkonu podnikateľskej činnosti (výkon správcovskej činnosti, podnikateľskej činnosti úpadcu) so žalovaným. V tomto prípade neprichádzala do úvahy ani len teoretická možnosť odstúpenia od zmluvy podľa § 642 Občianskeho zákonníka. Rozsudok v tomto smere neponúka žiadne relevantné odôvodnenie a celé jeho závery sú nepoužiteľné. Vzhľadom na to žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietne.

5. Žalobca sa k vyjadreniu žalovaného písomne vyjadril podaním zo dňa 21.03.2024 tak, že nespochybňuje obsah žalovaným predloženej záverečnej reči. V tomto konaní však bol predmetný znalecký posudok predložený p. A., ktorý trval na jeho správnosti. Predmetný znalecký posudok bol navyše v rozhodujúcom rozsahu konaní spochybnený závermi znaleckého posudku znaleckej organizácie č. 43/2021. Skutočnosť, ktorá má vyplývať zo záverečnej reči žalobcu, podľa právneho názoru žalobcu nie je žiadnou novotou, ktorú by odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie. Sám žalovaný svojou argumentáciou o použití posudku len potvrdzuje, že výsledky prác pre žalobcu, ktorému žiaden znalecký posudok nedodal, využil pri vypracovaní znaleckého posudku pre p. A.. K námietke právnej povahy vzťahu medzi žalovaným a správcou úpadcu poukázal na svoje podanie zo dňa 21.03.2022. Podľa § 2 ods. 9 zákona o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch výkon činnosti podľa tohto zákona nie je podnikanie. V tomto smere poukázal i na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp.zn. 43Sa/1/2020 zo dňa 15.03.2021, rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Asan/23/2019 zo dňa 25.09.2019 a iné). Rovnako konanie správcu sa nepovažuje za podnikanie úpadcu.

6. Ďalšie písomné vyjadrenia podané neboli.

7. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací, preskúmal vec v intenciách ustanovení § 379 a § 380 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), t. j. v medziach podaného odvolania a jeho dôvodov.

8. Podľa § 385 ods. 1 CSP nebolo potrebné na prejednanie odvolania žalovaného nariaďovať pojednávanie.

9. V zmysle § 378 ods. 1 CSP na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Odvolací súd je v zásade viazaný rozsahom odvolania (§ 379 CSP) a odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 1 CSP).

11. Odvolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie okrem prípadov, ak dokazovanie zopakuje alebo doplní (§ 383 CSP).

12. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

13. Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

14. Žalovaný uplatnil vo svojom odvolaní odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b/, d/, e/, f/, a h/ CSP spočívajúce v tom, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

15. Za aplikácie § 380 ods. 2 CSP posudzoval odvolací súd v prvom rade z úradnej povinnosti, či konanie pred súdom prvej inštancie nie je zaťažené vadou, ktorá sa týka procesných podmienok. Posúdením procesného postupu súdu prvej inštancie v konaní, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci, a ktorý zistil odvolací súd preskúmaním predloženého súdneho spisu, odvolací súd uvádza, že v konaní nezistil procesné vady zakladajúce dôvody pre zrušenie rozhodnutia podľa § 389 ods. 1 písm. a/ CSP.

16. Čo sa týka žalovaným namietaného odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP, vychádzajúc z obsahu súdneho spisu možno v prvom rade konštatovať, že súd prvej inštancie dodržal v konaní procesné predpisy upravujúce procesný postup o povinnom poučení strany v spore o procesných právach a o procesných povinnostiach, o predvolávaní na nariadené pojednávania za účelom prejednávania veci, pri vykonávaní dokazovania a procesný postup pred skončením dokazovania. Odôvodnenie napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie zodpovedá kritériám odôvodnenia rozsudku podľa § 220 ods. 2 až 4 CSP. Odvolací súd zdôrazňuje, že Ústavný súd SR v tomto smere konštatoval, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces. (rozhodnutie sp.zn. IV. ÚS 115/03 zo dňa 03.07.2003). V rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 358/09 zo dňa 15.10.2009 Ústavný súd SR uviedol, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (nález sp.zn. II. ÚS 410/06 zo dňa 02.08.2007). Súd prvej inštancie v ods. 1 až 4 napadnutého rozsudku uviedol, čo je predmet sporu, v ods. 6 až 22 popísal skutkovú a právnu argumentáciu žalobcu v konaní, v ods. 24 až 39 skutkovú a právnu argumentáciu žalovaného v konaní, v ods. 41 napadnutého rozsudku popísal, ktoré dôkazy v konaní vykonal a v odsekoch 43 až 64 aké skutkové okolnosti z nich zistil. V ods. 66 až 71 uviedol zákonné ustanovenia, podľa ktorých vec posudzoval a v ods. 73 až 96 sa jasne, zrozumiteľne a podrobne vysporiadal so všetkými podstatnými skutkovými tvrdeniami a právnymi argumentami vo veci, ktoré jasne a zreteľne špecifikoval, uviedol, ako vyhodnotil vykonané dôkazy a ako na danú vec aplikoval relevantnú právnu úpravu. Z týchto dôvodov mal odvolací súd za nedôvodnú odvoláciu námietku žalovaného ohľadne nedostatku odôvodnenia napadnutého rozsudku.

17. Z obsahu odvolacích námietok je pritom zrejmé, že žalovaný považuje za porušenie práva na spravodlivý proces skutkové a právne posúdenie súdom prvej inštancie v jej neprospech. Je však potrebné uviesť si, že sporové konanie je konaním, kde vždy proti sebe stoja dve strany, ktorých tvrdenia a záujmy sú v zásade protichodné, úloha súdu je práve v tom, aby na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru o (ne)pravdivosti tvrdení tej-ktorej strany a prijal právne závery tomu zodpovedajúce. Je teda zrejmé, že jedna strana v spore musí byť vždy tou neúspešnou. Samotným rozhodnutím súdu a právnym posúdením sporu súdom však nemôže dôjsť k porušeniu práva na spravodlivý proces.

18. Čo sa týka odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP, odvolací súd ich podrobne preskúmal a v plnom rozsahu sa stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvej inštancie. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na správne zistenie skutkového stavu veci, dospel k správnym skutkovým záverom, ktoré majú oporu vo vykonaných dôkazoch. Hodnotenie vykonaných dôkazov obsahuje úvahy súdu prvej inštancie, ktoré majú logickú postupnosť a oporu v skutkových zisteniach. Súd prvej inštancie zistený skutkový stav podriadil pod príslušné právne normy,

ktoré vo veci aplikoval a túto aplikáciu vyjadril svojím myšlienkovým postupom. Odvolací súd je toho názoru, že formulácie použité súdom prvej inštancie v odôvodnení rozsudku sú určité a zrozumiteľné, odôvodnenie je ako celok presvedčivé a z hľadiska obsahu spĺňa aj kvalitatívnu požiadavku. Odvolací súd sa

v celom rozsahu stotožňuje so skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie, ako aj s jeho právnym posúdením. Prijaté právne závery súd prvej inštancie náležite vysvetlil spôsobom, z ktorého je zrejmé, akými úvahami sa riadil. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu, vo vzťahu k čomu odvolací súd poukazuje na odôvodnenie napadnutého rozhodnutia v zmysle ust. § 387 ods. 2 CSP.

19. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku a vo vzťahu ku konkrétnym odvolacím námietkam žalovaného odvolací súd dodáva:

20. Z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie vyplynulo a medzi stranami ani nebolo sporné, že uznesením Okresného súdu Trenčín sp. zn. 22K11 0/2016 zo dňa 30.10.2017, bol vyhlásený konkurz na majetok dlžníka UNISTAV Bojnice spol. s r.o. V tom čase správkyňa konkurznej podstaty dlžníka JUDr. Danica Birošová prejavila voči žalovanému vôľu

uzavrieť zmluvu, ktorej predmetom bolo vypracovanie znaleckého posudku pre potreby konkurzu, pričom súd prvej inštancie správne z výsluchu konateľa žalovaného, svedkyne

JUDr. Danice Birošovej a z elektronického denníka znalca správne uzavrel, že medzi zmluvnými stranami došlo k ústnej dohode o predmete zmluvy, čase, resp. lehote na jeho vypracovanie (27.08.2018) a výške odmeny (7.500,- Eur bez DPH). Vychádzajúc z uvedeného, súd prvej inštancie správne na základe dôkazov a v súlade s judikatúrou posúdil právny

vzťah medzi stranami podľa ustanovení Občianskeho zákonníka. Odvolací súd

v tomto kontexte poukazuje i na dôvodovú správu k samotnému zákonu č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch, podľa ktorej „Návrh explicitne uvádza, že výkon znaleckej, tlmočnickej činnosti a prekladateľskej činnosti nie je podnikaním podľa Obchodného zákonníka ani podľa Živnostenského zákona. Výkon tejto činnosti má preto charakter vedľajšej činnosti popri zamestnaní u fyzických osôb ako aj u právnických osôb, kde nemôže tvoriť hlavnú (v zmysle „jedinú“) náplň ich podnikania alebo činnosti. Práve vedľajší charakter výkonu znaleckej prípadne tlmočnickej a prekladateľskej činnosti zabezpečuje ich vysoko odborný výkon, keďže hlavnou pracovnou náplňou je vedecká, výskumná prípadne iná špecializovaná činnosť, ktorá v spojitosti s dlhoročnou praxou dáva záruku kvalitného výkonu znaleckej, tlmočnickej

a prekladateľskej činnosti.... Ako už bolo naznačené, predkladateľ návrhu nechápe činnosť znalcov, tlmočníkov a prekladateľov ako naplnenie ústavného práva na slobodu podnikania podľa článku 35 ods. 1 ústavy Slovenskej republiky, ale naopak ako realizáciu povinnosti a súčasne ako naplnenie medzinárodného záväzku Slovenskej republiky na zabezpečenie spravodlivého procesu. Z uvedeného dôvodu návrh predpokladá, že pôjde

o uskutočňovanie činnosti prekladateľa, tlmočníka alebo znalca vo forme inej zárobkovej činnosti podľa spomenutého článku 35, záver odseku 1. Preto návrh zákona v úvode zdôrazňuje, že výkon znaleckej alebo tlmočnickej (prekladateľskej) činnosti nebude spĺňať charakteristiku podnikania uvedenú v Obchodnom zákonníku, a ani nepôjde o výkon

tzv. slobodných povolání v rámci záujmovej samosprávy (ako je napríklad činnosť advokáta, daňového poradcu, resp. autorizovaného inžiniera).“ Rovnako tak konanie správcu pri výkone správcovskej činnosti ako je napr. zistenie rozsahu a hodnoty majetku dlžníka, nemožno považovať za podnikanie v zmysle § 2 ods. 1 Obchodného zákonníka. Správca koná v mene

a na účet úpadcu, ale jeho činnosť je špecificky regulovaná zákonom o konkurze

a reštrukturalizácii a má za cieľ speňažiť majetok úpadcu a uspokojiť veriteľov, nie dosahovať zisk. V konaní pritom nebolo zistené, že by zmluvné strany písomne prejavili vôľu uzavrieť zmluvu o zhotovení znaleckého posudku podľa ust. Obchodného zákonníka v zmysle § 262

ods. 1 Obchodného zákonníka, ktorá dohoda by vyžadovala písomnú formu (§ 262 ods. 2 Obchodného zákonníka).

21. Ďalej sa súd prvej inštancie zaoberal spornou otázkou zániku právneho vzťahu medzi sporovými stranami. Správne vychádzal z toho, že podľa § 642 ods. 1 Občianskeho zákonníka má objednávateľ právo odstúpiť od zmluvy z akéhokoľvek dôvodu alebo i bez uvedenia dôvodu. Vzhľadom na ústnosť dojednanej zmluvy nebolo potrebné ani, aby objednávateľ od zmluvy odstúpil písomne. Podľa

názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie po zhodnotení výsledkov dokazovania správne ustálil, že objednávateľ, žalobca, odstúpil od zmluvy listom zo dňa 20.04.2018, ktorý popísal v ods. 55 odôvodnenia rozsudku. Z predmetného listu, ktorým sa súd prvej inštancie evidentne pri svojich úvahách zaoberal i z hľadiska výkladu prejavu vôle, nazvaného „Zrušenie objednávky zabezpečenia znaleckého posudku. Výzva na poskytnutie súčinnosti pri zisťovaní majetku úpadcu. „jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností vyplýva vôľa žalobcu zrušiť objednávku znaleckého posudku, pričom objednávateľ žalovaného „vzhľadom na zrušenie objednávky zabezpečenia znaleckého posudku v právnej veci vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 29Cb/224/2016“ žiadal, aby sa žalovaný „zdržal akýchkoľvek úkonov“ a zároveň ho požiadal o „odovzdanie všetkých zmlúv a dokladov“. Súd prvej inštancie pritom prihliadol i na výpoveď samotného konateľa žalovaného, z ktorej vyplynulo, že v priebehu apríla 2018 dostali list, v ktorom boli vyrozumení o tom, že došlo k zmene správcu a boli požiadaní, aby práce ukončili. Práce následne aj ukončili (ods. 47 a ods. 90 odôvodnenia rozsudku). Na závere, že objednávateľ od zmluvy o zhotovení znaleckého posudku odstúpil listom zo dňa 20.04.2018 nič nementí ani to, že žalobca v liste výslovne neuvádza § 642 Občianskeho zákonníka, resp. že v liste uvádza ustanovenia iných právnych predpisov, na základe ktorých od zmluvy odstupuje. „Občiansky zákonník v § 48 ale ani v žiadnom inom ustanovení neurčuje povinnosť, aby obsahom právneho úkonu odstúpenia od zmluvy bolo aj uvedenie dôvodu odstúpenia (či už zákonného alebo dohodnutého). Prípadné uvedenie dôvodov odstúpenia v písomnom (prípadne aj ústnom) odstúpení od zmluvy neznamena väzanosť týmito dôvodmi. Neexistencia dôvodov odstúpenia uvedených

v odstúpení preto nevyučuje platnosť odstúpenia z iných skutočne existujúcich dôvodov“ (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Cdo/111/2008 zo dňa 30.06.2009). Keďže súd prvej inštancie ustálil, že k odstúpeniu od zmluvy o dielo došlo listom žalobcu zo dňa 20.04.2018, nebolo potrebné zaoberať sa vzhľadom na princíp hospodárnosti konania ďalšími písomnými prejavmi vôle žalobcu, smerujúcimi k zrušeniu a vyporiadaniu právneho vzťahu so žalovaným. Odvolacie námietky žalovaného, týkajúce sa toho, že súd prvej inštancie sa nevysporiadal s obsahom listu žalobcu zo dňa 20.04.2018, neuskutočnil výklad vôle žalobcu a nezdôvodnil, prečo práve tento právny úkon považoval za účinné odstúpenie žalobcu od zmluvy o dielo, tak nie sú dôvodné.

22. Vychádzajúc zo záveru o odstúpení žalobcu od zmluvy listom zo dňa 20.04.2018 súd prvej inštancie ďalej následne správne skúmal, či žalovanému vznikol nárok na práce už vykonané. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že znalecký posudok ako taký vyhotovený a odovzdaný žalovaným žalobcovi nebol. Žalovaný vrátil žalobcovi sumu 3 422,40 Eur zo zaplatenej sumy žalobcom na základe faktúry zo dňa 26.03.2018 vo výške 9.000,- Eur a v konaní argumentoval, že zvyšok, suma 5.577,60 Eur predstavuje sumu, pripadajúcu na práce už vykonané. Svoje tvrdenie preukazoval rozpisom prác a výňatkom z denníka znalca. Odvolací súd má za nepravdivú odvolaciu argumentáciu žalovaného, že žalobca rozpis prác žalovaného na objednanom posudku nerozporoval včas a riadne (a teda ide o nesporné tvrdenie), keď už vo vyjadrení k odporu žalovaného žalobca namietal rozsah prác účtovaných faktúrou - dobropisom č. 1866 na sumu 5.577,60 Eur za obdobie od 20.03.2018 do 23.04.2018 (350 hod x odmena 13,28 Eur/1 hod, pozostávajúcich z 86 hodín študovania podkladov, 16 hod konzultácii k podkladom, 128 hod analýza odvetvia stavebníctvo a podnik a 120 hod výpočet) v celom rozsahu.

23. Rovnako v tejto súvislosti nie je dôvodná námietka, že súd prvej inštancie nevykonal dôkaz – rozpis prác žalovaného (č. l. 76), keď zo zápisnice z pojednávania zo dňa 24.05.2021 vyplýva, že tento dôkaz súd prvej inštancie vykonal, hoci s poukazom na § 204 CSP, keď listinu predložil žalovaný a žalobcovi bola doručená, listinu nečítal, resp. neoboznamoval výslovne jej obsah. Strany sporu (zastúpené advokátmi) tiež na pojednávaní prehlásili, že k takémuto spôsobu vykonania dôkazov (vrátane rozpisu prác) nemajú námietky. Rovnako výpis z denníka znalca (č.l. 80-85) bol stranám sporu doručený (02.06.2021 a 11.06.2021) a ako dôkaz bol vykonaný súdom prvej inštancie na pojednávaní dňa 19.01.2022, čo vyplýva zo zápisnice z pojednávania. Ani odvolacia námietka žalovaného, týkajúca sa nevykonania dôkazov navrhnutých v konaní žalovaným - rozpis prác žalovaného a výpis z denníka znalca (§ 365 ods. 1 písm. g/ CSP) preto nebola dôvodná.

24. Odvolací súd však poznamenáva, že súd prvej inštancie nezaložil svoje rozhodnutie na úvahe, či žalovaný skutočne vykonal alebo nevykonal práce, fakturované faktúrou - dobropisom č. 1866, resp. rozpísané vo výpise z denníku znalca, ale na konštatovaní, že žalovaný v konaní neuniesol dôkazné bremeno o tom, že práce, vykonané v súvislosti so znaleckým posudkom pre žalobcu, nepoužil inak (§

642 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Nejde pritom o neprípustné vyžadovanie preukázania negatívnej skutočnosti, ako sa mylne domnieva žalovaný v odvolaní, ale o procesne prípustné a v súdnej veci dôvodné prenesenie dôkazného bremena o tvrdení, že žalovaný mohol a použil čiastkové výsledky svojej práce na danom znaleckom posudku pre žalobcu inak, ktoré tvrdenie predniesol v konaní žalobcu a v súvislosti s ktorou ho zaťažovalo dôkazné bremeno. V zmysle judikatúry najvyššieho súdu platí, že pokiaľ strana ponúkne súdu tvrdenie a toto tvrdenie podporí vierohodným dôkazom, potom sa bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno presúva na protistranu, ktorú následne zaťažuje povinnosť tvrdiť a uviesť vlastné skutkové tvrdenie o spornej skutočnosti (pokiaľ je to možné), inak je popretie skutkových tvrdení neúčinné. Presúvanie dôkazného bremena fakticky znamená poskytnutie príležitosti protistrane ponúknuť iný obraz o tvrdenej skutkovej okolnosti, ktorá má relevanciu v spore. Z uvedených pravidiel vyplýva, že súd v sporovom konaní posudzuje kvalitu a rozsah tvrdení a dôkazov ponúknutých žalobcom či žalovaným (§ 149 a nasl., § 185 a nasl. CSP), pričom hodnotenie dôkazov je zverené voľnej úvahe súdu (§ 191 CSP) (2Cdo/344/2020).

25. Žalobca svoju argumentáciu podoprel tým, že označil (už vo vyjadrení k odporu žalovaného) a následne predložil konkrétny dôkaz - znalecký posudok č. 40/2018, vypracovaný žalovaným pre zadávateľa, p. B. A.- ako dielo, pri ktorom mal žalovaný (podľa porovnania obsahu posudku č. 40/2018 a záznamu zo znaleckého denníka žalobcom) použiť výsledky svojej práce, vykonanej do dňa odstúpenia žalobcu od zmluvy o vyhotovení znaleckého posudku pre žalobcu. Týmto došlo k presunu dôkazného bremena o tom, že výsledky práce pre žalobcu žalovaný v danom znaleckom posudku č. 40/2018 nepoužil, na žalovaného. Žalovaný skutkové tvrdenia žalobcu v tomto smere nevyvrátil, resp. ani relevantne nepoprel (§ 151 ods. 2 CSP); obmedzil sa len na námietku neprípustnosti tohto dôkazu, s ktorou argumentáciou sa súd prvej inštancie dostatočne vysporiadal na pojednávaní dňa 19.01.2022. Vzhľadom na uvedené závery súdu prvej inštancie o tom, že žalovaný v tomto smere dôkazné bremeno neuniesol a nevyvrátil skutkové tvrdenie žalobcu o tom, že práce potrebné k vypracovaniu znaleckého posudku, na ktorých pracoval po zadaní objednávky do dňa odstúpenia žalobcu od zmluvy, neboli použité na vypracovanie znaleckého posudku č. 40/2018 pre zadávateľa p. B. A., niet čo vytknúť.

26. Pokiaľ žalovaný v podaní zo dňa 23.02.2024 predložil odvolaciemu súdu novozískaný dôkaz - záverečnú reč žalobcu zo dňa 15.12.2023, prednesenú v inom súdnom konaní, ktorou mienil preukázať, že žalobca použil znalecký posudok č. 40/2018 v inom konaní, odvolací súd uvádza, že podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Rozsudok súdu prvej inštancie bol žalovanému prostredníctvom zástupcu doručený dňa 27.12.2023 (streda) a lehota na podanie odvolania žalovanému uplynula dňa 11.01.2024 (štvrtok). V odvolaní, podanom v zákonnej lehote, žalovaný odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. g/ CSP (zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené) neuplatnil, a preto na tento odvolací dôvod (a súvisiaci žalovaným predložený dôkaz) odvolací súd nemohol podľa § 365 ods. 3 CSP prihliadať. Na okraj však odvolací súd poznamenáva, že i podľa tvrdenia samotného žalovaného v predmetnom podaní, žalobca mal použiť v inom súdnom konaní znalecký posudok, vypracovaný žalovaným pre inú osobu než žalobcu (posudok č. 40/2018 vypracovaný pre p. B. A.).

27. Odvolací súd na okraj - vzhľadom na obsah odvolania žalovaného - poznamenáva, že hodnotenie dôkazov súdom je vecou jeho vnútorného presvedčenia z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie, ako aj jeho logického myšlienkového postupu. Základné právo na súdnu ochranu garantované ústavou neznamena právo na úspech v konaní pred všeobecným súdom (napr. rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 4/94, sp. zn. I. ÚS 8/96).

28. Na základe uvedených skutočností sa odvolací súd stotožnil so záverom súdu prvej inštancie o dôvodnosti nároku žalobcu čo do istiny i zákonných úrokov z omeškania.

29. Za skutkovo a právne správny považuje odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie aj vo výroku o náhrade trov konania, o ktorých rozhodol súd prvej inštancie, vychádzajúc zo zásady zodpovednosti za výsledok (zásada úspechu) a miery úspechu, pričom svoje rozhodnutie zrozumiteľne a jasne odôvodnil.

30. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1, 2 CSP.

31. Odvolací súd rozhodol i o trovách odvolacieho konania.

32. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

33. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

34. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

35. Keďže žalobca bol v odvolacom konaní plne úspešný a vo veci neboli zistené okolnosti pre aplikáciu § 257 CSP, patrí žalobcovi podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP vo vzťahu k neúspešnému žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

36. O výške náhrady trov odvolacieho konania žalobcu rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

37. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP):

- dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP)

- dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

- dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP)

- dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP)

- v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh, § 428 CSP)

- dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom (okrem prípadov podľa § 429 ods. 2 CSP). Dovolateľ má možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom

(§ 429 ods. 1 CSP).